

Ikerketek diotenez Ekologia Belaunaldia (GE) eta Berdeek izenpetu hauteskundeetarako ituna jendearen erantzun ona lortzen ari da: botoen % 19 lor lezaketek martxoan. Ekologisten proposamenek onespen asko jasotzen dituzte. Dominique Voynet, Berdeen eleduna gizaldi berri baten eredu bizietarik da.

Ekologisten proposamenak indartzen ari dira Frantzian

Bigarren indar bihurtzeko litezke martxoan

L. ETXEZEHARRETA / BAIONA

«Ekologistak, iazko martxoan % 14ra iritsi ondoren, orain luza-
rorako jarriak dira Frantziako po-
litikan», zion Dominique Voynetek Baionako egonaldian. Iparraldeko mugimendu ekologisten arduradunei, Berdeen Jean Lissar eta Jenofa Cuisset-i, GEko Marc Lassusi, bere sostenguen ekar-
tza etorri zen.

Eledunaren ustez, «jendeak botoa, kasurik egin gabe, GE eta Berdeei eman zien, erakutsiz ohizko alderdi politikoez ase eta nardatua dela eta erabakietan parte hartzeko nahikari handia duela». Antoine Waechter eta Brice Lalondek luzaz konpetentzian egon diren talde politiko ekologistak hauteskundeetarako bildu ondoren, barruti ia guzietan kandidatu bakarra izango da.

Hauteskunde hauetarako alderdi gehienegitarauaren antzean, langabeziaren aurkako borroka lehen mailan jartzen dute. Ekologisten ardatza da «lana eta diruaren partekatzea». Langabeziaren esparruan sartzen dituzte lanik gabe diren hiru milioi pertsona eta lan partzialean diren 2,8 milioiak. Azpimarratzen dute hortik datorrela eskusio soziala eta «bi abiadurako gizar-tearen» sortzea.

Lanaren munduari buruzko proposamena dute asteroko 35 orduko lanaldia, hilabetsari apalenak ez hunkituz eta aldiz gorenak apalduz. Beste gai guzientzat bezala, ekologistek diote hori onartu behar dela «borondatez», bestela «bortxaz» onartzera behartuak izanen garela.

Ekologisten egitarauaren bigarren puntu nagusia «Instituzioen berrikuntza» da. «Pentsakera korronte berriak ordezkatu behar dira», diotenez, bi ardatzen inguruan: Parlamentuaren tokia indartuz eta erregioei buruzko politikarentzat ahal berriak jarritz. Erabakien mailan instituzioen osoki berrikustea eskatzen dute, Estatua, Europa eta Erregioen arteko oreka berriak eginez. Senatua osoki aldatzea eskatzen dute. Hau «Erregioen Asanblada» bilaka liteke eta hauteskiak botoaren bidez aukera litezke, oraingo sistema aldatuz.

Lurralde antolakuntzari buruz aspaldian egin aukera berrien proposamenen alde ziren agertu ekologistak. «Errepideari ematen zaion lehentasuna aldatu behar da», diotenez, eta autopisten gehiegikeriak salatuz burdinbideen erabilpen hobetua eskatzen dute garraioari buruz, *fer routage* edo burdin-garraioa azpimarratuz: kamioientzako zama bidera daiteke partez burdinbideetan, «koherentziarik gabeko garapena eta bi garraioen lehia ebitatu behar dira».

Baserri guneei buruzko politikak berria eskatzen dute ekologistek «tokiko zerbitzuak atxikiz» eta «nekezari ugari atxikiz».

Hirugarren Munduari buruzko politika «berri eta zuzena» da ekologisten ardatz nagusiatarik.

Diote «Frantziak armen desgiteari buruzko iniziatibak» hartu behar dituela eta Europaren segurtasunarentzat premiazkoagoak direla «NBEaren berritzea eta ekonomia harreman zuzena» armen garapena baino». Estatu pobreen zorra kentzea eta Mobutu, Eyademaren laguntzeak gelditzea eskatzen dute.

Gobernu batean beste indar politiko batekin aritzeko ekologistek «borondate politiko baten adierazgarri» dauzkaten bost puntu aipatzen dituzte. Lehen-dabizikoa da hauteskunde proportzionala, gero saio nuklearren gelditzea, Super-Phenix zentral nuklearra geratzea, lan denbora 35 ordutara apaltzea eta autopisten egitasmoaren aldatzea.

Abertzale eta ekologistak batu litezkeela dio Dominique Voynet Berdeen eledunak.

L.E.

Voynet: «Erregioen Europa nahi dugu»

L.E. / BAIONA

EGUNKARIA.- Berdeek herri kulturak nola ikusten dituzte?

DOMINIQUE VOYNET.- Berdeek, GEREkin ekologisten indar bat sortzen dute. Horren inguruan badago proiektu bat, herri honen indar bizi gehienak bildu nahi dituen, eta hemen abertzaleak. Asmatzen bada xede bat, tokiko garapen orekatuarekin, jendekitarik hurbil, denok bildu behar genuke. Turistikatzearen aurka joateak edo eskualde honen iza-
kera gordetzeak bihar abertzaleak edo ekologistak bil ditzake.

EGUNKARIA.- Ekologistek parte hartzen dute erregio batzuen kudeantzan. Horrek zer dakar?

D.VOYNET.- Saiatu gara xedeen bozkatzea beren eduki politikoaren arabera eta ez beren proposatzaileen kolore politikoaren arabera. Zorigaitzez hori klase politiko batek ez du ulertzen, ezker eta eskuinaren zatiketa arkai-
koan baitago oraindik. Fede arrazoirik gabekoa dute bide egiten segitu behar dela, azpiegiturak beti egin behar direla, ingurugiroarentzako kaltegarriak segitu behar direla.

EGUNKARIA.- Mugaz bi aldeetako erregioak hurbiltzen ari dira Europarengatik, zer diozue horretaz

D.VOYNET.- Edonon ekologistak

Erregioen Europa eraiki nahiz borrokatzen dira. Estatuen mugak ez dute guretzat erranahi handirik. Salatzen dugu gaurko eraikuntza ez duelakotz Estatuen

✓ Klase politiko batek ez du ulertzen guk xedeak beren eduki politikoaren arabera bozkatzea, ezker eta eskuinaren zatiketa arkaikoan baitago oraindik.

Europa hunkitzen. Europa soziala, ingurugiroarena, Giza Eskubideena eraiki nahi dugu, eta bistan da, erregioena ere bai. Hamabien Europa gainditzeko du eta nahi genieke Eki Europa eta Mediterraneo ingurukoei ere etorkizun komuna proposatu.

EGUNKARIA.- Europa Hizkuntza

Agiriaren sinatzeko bada orain Euskal Herrian kanpaina bat. Ekologistek xede hori beretzen dute?

D.VOYNET.- Uste dut herri hizkuntzak dituzten erregio guzietako ekologisten hautagaiek puntu hori beretzen dutela. Europako Legebiltzarrean, hizkuntza eta kultur eskubideen defentsan ari gara. Berez dibertsifikaziotik dator gure berezitasunen gainditzeko ahala. Aberastasun bat da Europarentzat etorkizun amankomuna lagunduko duena.

EGUNKARIA.- Abertzaletasun arriskutsuak aipatzen dituzu, Europa Ekialdea aipatuz...

D.VOYNET.- Abertzaletasun horrek bere alde arriskutsuenak gaur agertzen baditu, da adibidez Jugoslaviak zituen populuen ezberdintasunak ez direlako ezagutu, errespetatu, azken urte hauetan. 40 urtez populu horiek jasan duten 'normalizatzeak' esplikitzen du gaurko nazionalismoen pizkundera, ezin onetsiak diren garbiketa etnikoekin.

Azkoititik Elgoibarrerako errepidea moztuta

AZKOITITIK ELGOIBARRERAKO ERREPIDE BERRIAREN I FASEA egiteko obrak direla eta, bidea Olasoko sarreratik Azkarate gainera bitartean aldi-baterako itxita dago. Tarte horrek Itxita jarraituko du datorren otsailaren 11ko 20.00ak arte.

Beste bide hau egitea gomendatzen da Azkoititik Elgoibarrera joateko: Azpeititik eta Zestoatik barrena eta N-634 errepidea edo A-8 autopista hartuta.

Donostia, 1993ko otsailak 5

Gipuzkoako Foru Aldundia

Garraio eta Bide Azpiegitura Departamentua

LANKIDETZARAKO BEKA DEIALDIA

EUSKAL ESTATISTIKA ERAKUNDEA

METODOLOGIA ALORREAN

(Oinarriak 1993ko otsailaren 5eko E.H.A.A.n. 24 zbkia)

NORENTZAT: Metodo estatistiko-matematiko eta software estatistikoetan eza-
gera eta esperientzia duten goimailako lizentziatuentzat.

IRAUPENA: Urtebete

ZENBATEKOA GUZTIRA: 2.100.000.- Pzta.

ESKABIDEAK AURKEZTEKO TOKIA: EUSTATen egoitzan, Dato kalea, 14-16
Tel.: (945) 13 40 77 - 01005 GASTEIZ

ESKABIDE-ORRIAK AURKEZTEKO EPEA: 1993ko otsailaren 15a bitartean.